

Суфікс (повторення та поглиблення). Суфікси, які надають словам емоційного забарвлення та виразності

• **Робота з реченнями**

Прочитай речення. Запиши їх, добираючи з дужок слова, які відповідають контексту та стилю висловлення. Аргументуй свій вибір (усно).

1. (Калина, калинонька, калинка) — кущ або (невеличке, невелике, малюсіньке) (деревище, дерево, деревце) заввишки до трьох метрів. 2. У Вербну неділю ми з мамою освятили (гілочки, гілки, галуззя) верби в церкві, а потім удома (легко, легенько, легесенько) били родичів і бажали (здоров'я, здоров'ячка), довгих років життя. 3. (Барвінок, барвіночок) росте в лісах, на схилах горбів і стелить свої (стебельця, стебла) низько біля самої (землі, земельки, землиці).

★ **Стилістичне дослідження.** Прочитай вірш. Укажи слова, що найбільше увиразнюють текст. За допомогою чого це відбувається? За допомогою яких морфем творяться нові слова?

Малесенька, малюсінька, манюнька,
одним одна, самісінька-сама,
на яблуньці розкрила дзьобик брунька,
а навкруги — куди не глянь — зима.
Така стоїть у світі холоднеча!
Такі сніги! А брунька — за своє:
лишень розкрила дзьобик — і щебече,
витьохкує, цвірінькає, кує.
Та все про те, що літо — недалечко.
Про те, що дзьобик — це іще не все:
крім нього, в неї є ще і гніздечко,

Префікс — це значуща частина слова, що стоїть перед коренем: .

Суфікс — це значуща частина слова, що стоїть після кореня: .

За допомогою префіксів і суфіксів у мові творяться нові слова. Наприклад:

думати — **при**думати — **за**думати — **пере**думати
хмара — хмар**ка** — хмар**ний**

У слові може бути кілька префіксів і суфіксів. Наприклад:

возз'єднання, уч**ени**ця

Запам'ятай!

В українських словах з різними частинами мови вживаємо різні **суфікси**:

- ★ з **іменниками**: -к-, -ок, -ар(-яр-), -ець, -ник, -ин, -иц, -тель, -ист, -іст тощо (камен**яр**, добровол**ець**, робіт**ниця**, цінит**ель**, карат**ист**);
- ★ із **прикметниками**: -ав-(-яв-), -еньк-, -ов-, -ев-(-єв-), -цьк-, -зьк-, -ськ- тощо (біл**явий**, мал**енький**, україн**ський**, коза**цький**, праз**ький**);
- ★ з **дієсловами**: -и-, -а-, -ува-, -юва-, -ну- тощо (підсин**ювати**, щаст**ити**, друку**вати**, зазир**нути**, квіт**чати**);
- ★ із **прислівниками**: -о, -і, -у тощо (швид**ко**, усюд**и**, по-заоч**і**).

Робота з підручником. с. 63 опрацювати

Порада Юрася

Суфікси надають емоційного забарвлення: **-ечк-**, **-еньк-**, **-оньк-**, **-юсіньк-** — утворюємо пестливі слова (річ**ечка**); **-ищ-**, **-иськ-** — творимо слова зі значенням згубності (хмар**ище**).

Вправа 144 усно

Вправа 147 письмово. Виділити суфікси, пояснити їх роль

Утвори нові слова за допомогою суфіксів, запиши їх і познач суфікси.

Споживати, екологія, досягнути, безпека, папір, люди, бруд, великий, сортують, переробляють.

Вправа 149 усно Завдання III письм.

